

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____

Chișinău

**cu privire la modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 199/2014 cu privire la aprobarea
Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

I. Hotărîrea Guvernului nr. 199/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.72-77, art.222) cu privire la aprobarea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028) și Anexa nr. 1 se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu Anexa nr. 3 privind Planul de acțiuni pe perioada 2019-2023 pentru punerea în aplicare a Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2030).

2. În tot textul Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028):
Cifrele din denumirea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028) și din tot textul se substituie cu cifrele (2014-2030).

Cuvintele „Inspectoratul Ecologic de Stat” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”.

Cuvintele „Ministerul Educației”, „grup interministerial de coordonare a implementării Strategiei”, „grupul de de coordonare” se *exclud*.

Cuvintele «aprovizionarea cu apă» se substituie cu cuvintele «alimentare cu apă».

3. Termenul "sanitație" va avea următorul cuprins:

“*Sanitație*” - o serie de servicii publice și acțiuni de siguranță din punct de vedere sanitaro-epidemiologic, igienic și de mediu: (a) colectarea, transportarea și epurarea apelor menajere, fecaloide (care conțin excreții umane) și a apelor meteorice, precum și (b) evacuarea și tratarea nămolului din toalete, rezervoarele septice și a stațiilor comunale de epurare a apelor uzate, în scopul reducerii poluării chimice și a răspîndirii microbilor și menținerea unui mediu sănătos și durabil”.

4. La Capitolul I, punctul 1 denumirea actelor normative vor avea următorul cuprins: „Legea nr. 436-XVI/2006”, „Legea nr. 1402-XV/2002”, „Legea nr. 272-XIV/1999”, „Legea apelor nr. 272/2011”, „Legea nr. 10-XVI/2009”, „Legea nr. 303/2013”, „Hotărîrea Guvernului nr. 934/2007”, „Hotărîrea Guvernului nr. 950/2013”.

Se completează cu cuvintele: „Este abrogată Hotărîrea Guvernului nr. 662 din 13 iunie 2007 „Pentru aprobarea Strategiei privind aprovizionarea cu apă și canalizarea localităților din Republica Moldova”, care se axează pe necesitatea perfecționării cadrului legislativ și instituțional în

conformitate cu Directivele UE, astfel încât populația să poată beneficia de servicii calitative, de model nou, european”.

Punctul 2:

Cuvintele vor avea următorul cuprins: “Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a elaborat Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate”.

Cuvintele vor avea următorul cuprins: “Misiunea Inspectoratului pentru Protecția Mediului este implementarea politicii statului în domeniul protecției mediului și utilizării rationale a resurselor natural, exercitarea controlului și supravegherii de stat, prevenirea și contracararea încălcărilor în domeniile de competență”.

Se completează cu cuvintele “Agenția de Mediu este autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), responsabilă de implementarea politicii statului în domeniile de activitate ce îi sînt încredințate, obținînd cel mai bun raport dintre rezultatele scontate și alocațiile bugetare.”

Punctul 4

Se completează cu cuvintele: „Sisteme de alimentare cu apă. În anii 2012/2018 pe teritoriul țării au fost amplasate 742/1220 sisteme de alimentare cu apă. Din total apeducte, pe parcursul acestor ani au funcționat 742/1168 sisteme (91,2%)/(95,7%).” În anul 2018 numărul de localități dotate cu sisteme centralizate de apă au constituit 53 municipii și 721 localități rurale, ceea ce reprezintă 50,5% din localitățile țării. În anul 2018 lungimea totală a apeductelor și rețelelor de distribuție a apei a constituit 14,4 mii km, reconstruite 67,7 km și construite 305,6 rețele noi. În anul 2018 cea mai mare pondere a localităților cu acces la sisteme de alimentare cu apă s-a înregistrat în mun. Chișinău (85,7%) și UTA Găgăuzia (78,1%), iar în localitățile din regiunea Nord au cea mai mică rată de acces (35,3%). Circa 2,1 mil din populația țării a beneficiat de servicii de alimentare cu apă, ceea ce reprezintă 60,6% din total populație. Cea mai mare pondere a populației deservite de sistemele de alimentare cu apă se înregistrează în mun. Chișinău (88,1%) și UTA Găgăuzia (78,4%), urmată de regiunea Sud – 64,4%, Centru – 49,7% și Nord – 43,9%.”

Tabelul nr. 1. Rețeaua și volumul de apă potabilă distribuită în perioada 2009-2012, 2018

	2009	2010	2011	2012	2018
Numărul localităților dotate cu sisteme de alimentare cu apă potabilă	338	351	366	378	774
Sisteme de alimentare cu apă, unități	644	690	723	742	1220
Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile, km	8036,2	8509,9	8914,7	9324,2	14411,8
Apă potabilă distribuită consumatorilor, mil. m ³	78,1	75,0	73,5	74,9	89,061,8
inclusiv populației, mil. m ³	53,6	51,3	51,2	52,1	61,8

Sisteme de canalizare centralizate. În anul 2018 din numărul total de apeducte, doar 126 au fost dotate cu sisteme de canalizare (10,3%), din care au funcționat 110 sisteme. Din total sisteme de canalizare, 84 sînt dotate cu stații de epurare a apelor uzate, din care funcționează 73 unități. Cea mai bună situație privind existența stațiilor de epurare pe regiuni de Dezvoltare este în UTA Găgăuzia și regiunea Sud. În anul 2018 peste 1,0 mii de persoane au acces la servicii de canalizare, ceea ce reprezintă 29,3% din total populație. În mediul urban s-au înregistrat 979,6 mii persoane cu acces la aceste servicii,

reprezentînd 64,1%, iar din mediul rural – 57,3 mii persoane au beneficiat de servicii de canalizare, reprezentînd 2,8%. În anul 2018 lungimea totală a rețelelor de canalizare a constituit 2,9mii km, din care de facto au funcționat 2,8 mii km (96,6%), reconstruite 16,2km și construite 71,3km de rețele de canalizare. În anul 2018 volumul total al apelor uzate colectate a constituit 69,5 mil m.c., din care 57,2% reprezintă apele uzate recepționate de la populație.

Tabelul nr. 2. Rețeaua sistemelor de canalizare în perioada 2009-2012, 2018

	2009	2010	2011	2012	2018
Numărul localităților cu sisteme de canalizare	135	134	135	130	148
Sisteme de canalizare, unități	172	169	167	158	126
inclusiv dotate cu stații de epurare	128	126	132	124	84
Lungimea totală a rețelei de canalizare, km	2548,5	2586,5	2592,1	2602,1	2900

Punctul 5. *Se completează cu următorul text* “Pe teritoriul țării în anul 2018 au fost amplasate 1120 sisteme de alimentare cu apă. Din total apeducte au funcționat 1168 sisteme sau 95,7%, reconstruite 11 apeducte, din care 10 în localitățile rurale. Dispun de sistem de alimentare cu apă 53 municipii și orașe și 721 localități rurale, ceea ce reprezintă 50,5% din localitățile țării. Circa 51,2% din satele Moldovei nu au acces la rețele de apă potabilă, iar multe dintre sistemele existente sînt învechite. Cea mai mare pondere a localităților cu acces la sisteme de alimentare cu apă s-a înregistrat în mun. Chișinău (85,7% și UTA Găgăuzia (78,1%), iar localitățile din regiunea Nord au cea mai mică rată de acces (35,3%). În anul 2018 circa 2,1 mln din populația țării au beneficiat de servicii de alimentare cu apă, ceea ce reprezintă 60,6% din total populație. Cea mai mare pondere a populației deservite de sisteme de alimentare cu apă se înregistrează în mun. Chișinău (88,1%) și UTA Găgăuzia (78,4%), urmată de regiunea Sud – 64,4%, Centru – 49,7% și Nord – 43,9%.

Din numărul total de apeducte, doar 126 au fost dotate cu sisteme de canalizare (10,3%), din care funcționau 110 sisteme. Din total sisteme de canalizare, 84 sînt dotate cu stații de epurare, din care funcționale sînt 73 unități. Cea mai bună situație privind existența stațiilor de epurare a apelor uzate pe regiuni de Dezvoltare este în UTA Găgăuzia și regiunea Sud. Peste 1,0 mln persoane au acces la servicii centralizate de canalizare, ceea ce prezintă 29,3 din total populație, din ele 64,1% din populația urbană a țării și 2,8% - rurală.”

5. La capitolul III punctul 1) se completează cu cuvintele: „La moment, disponibilitatea apei nu reprezintă o constrîngere obligatorie pentru dezvoltare. Totuși, lipsa reglementărilor normative ce țin de apele subterane rămân a fi importante pentru domeniile alimentare cu apă a populației, industriei, sectorului agricol, iar calitatea și cantitatea acestora nu sunt bine determinate. Schimbările climatice reprezintă cel mai proeminent risc extern pentru securitatea apei și dezvoltarea cadrului politic și juridic va implica soluții de prevenire, lichidare și reducere a acestor calamități naturale cu impact asupra sectorului apei”.

punctul 2) *se completează cu cuvintele:* „Reforma instituțională a APC în domeniul protecției mediului a fost efectuată în scopul îmbunătățirii implementării politicilor sectoriale și planurilor privind managementul integrat al resurselor de apă pe districte ale bazinelor hidrografice stabilite în Republica Moldova, precum și angajamentelor internaționale asumate.

Aplicarea și realizarea principiului „regionalizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație” rămîne a fi o problemă în cadrul instituțional pentru autoritățile administrației publice locale, fiind confundat cu descentralizarea acestor servicii”.

punctul 3) *se completează cu cuvintele:* „Promovarea sistemelor individuale de sanitație este slab dezvoltată. Lipsesc capacități instituționale pentru atragerea investițiilor în construcția infrastructurii de apă și de canalizare, valorificarea investițiilor și administrarea sistemelor construite”.

6. La capitolul IV punctul 2) *se completează cu o literă nouă:* «atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD 6.1 și 6.2) până în 2030».

punctul 3) *va avea următorul cuprins:*

„1) *Îmbunătățirea managementului serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație*

Managementul serviciului public de alimentare cu apă și sanitație, în special activitățile de organizare și gestiune au suferit transformări în ultimii ani, atât din punct de vedere instituțional, cât și a metodelor de operare.

Autoritățile publice locale au competența exclusivă privind înființarea, organizarea, gestiunea și monitorizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și crearea, administrarea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciului, proprietatea unităților administrativ-teritoriale.

Regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, care sunt fragmentate și dispersate la moment, reprezintă elementul cheie al politicii de dezvoltare a sectorului. Prin regionalizare se urmărește trecerea de la un număr mare de furnizori de servicii la un număr limitat de operatori, capabili să furnizeze servicii durabile la tarife acceptabile, care vor asigura recuperarea costurilor de investiții și dezvoltarea ulterioară a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.

În conformitate cu Rapoartele Curții de Conturi privind situația în domeniul mediului și sectorul de alimentare cu apă și canalizarea localităților din republică s-a constatat că este alarmantă și în impas. Situația cea mai dificilă se atestă în zonele rurale, adică la aproximativ 60% din populația țării. Astfel, în localitățile rurale nu sînt asigurate surse îmbunătățite de apă, cu centralizarea alimentării, fapt ce condiționează riscul îmbolnăvirilor populației din zonele rurale, din motivul lipsei unor condiții fiziologice adecvate. Totodată, lipsa canalizării apelor uzate duce la poluarea mediului, prin contaminarea apelor de suprafață și a celor subterane. Situația financiară la întreprinderile apă canal este critică din cauza mai multor factori (neasigurarea conformării cadrului de reglementare a activității principiilor unui management eficient; neaprobarea/neelaborarea strategiilor de dezvoltare și investiționale, bussines-planurilor/devizelor de venituri și cheltuieli; neasigurarea monitorizării și controlului asupra patrimoniului gestionat.) (Rapoartele CC nr. 14/2012, și nr. 49/2017).

Localitățile rurale din regiunile Nord, Centru, Sud sunt aprovizionate în majoritatea cazurilor cu apă subterană, care, adeseori, nu corespunde cerințelor normativelor privind calitatea apei potabile. Principalii poluanți găsiți în apele subterane sunt fluoruri, amoniac, bor, hidrogen sulfurat, etc. Conductele învechite prezintă un risc permanent de poluare microbiologică. Sisteme de monitorizare a calității apei există în toate zonele urbane, în timp ce localitățile rurale beneficiază doar de teste sporadice efectuate de laboratoarele Centrelor de Sănătate Publică și a Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Este necesară o îmbunătățire semnificativă a calității apei potabile, prin atragerea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii și crearea operatorilor viabili, care în comun cu autoritățile locale vor soluționa problemele existente de alimentare cu apă potabilă a populației și îmbunătățirea calității serviciilor de canalizare, care actualmente este foarte redusă. Deși toate zonele urbane au stații de epurare a apelor uzate, majoritatea instalațiilor existente de epurare sunt deteriorate și nu sunt operaționale. (Programe Regionale Sectoriale de Alimentare cu Apă și de Canalizare pentru Regiunile de Dezvoltare, 2014)

Totodată, se recomandă ca managementul întreprinderilor apă-canal să se accentueze pe inventarierea mijloacelor fixe și să întreprindă acțiuni privind documentarea infrastructurii. Infrastructura sistemului de alimentare cu apă include construcții și echipamente legate de captarea apei, înmagazinarea, dezinfectarea și sistemul de distribuție până la hotarul de delimitare a proprietăților. Actualele proceduri de întreținere se aplică numai pentru a menține sistemul de alimentare cu apă sau sistemul de canalizare în stare de funcționare. În prezent nu există proceduri clare de întreținere, ci doar reguli de serviciu. Nu există proceduri de planificare a intervențiilor de întreținere majore. În calitate de recomandări pentru operatorii examinați au fost expuse elaborarea Planului General de Alimentare cu Apă și Canalizare și a Studiilor de Fezabilitate privind opțiunile de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de raion, fapt ce demonstrează necesitatea extinderii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare spre localitățile rurale, care poate fi realizat prin crearea operatorilor regionali. (Rapoartele de analiză diagnostică efectuate cu suportul proiectului USAID de susținere a Autorităților Locale din Moldova, 2014).

Regionalizarea are la bază cooperarea intercomunitară, prin care autoritățile administrației publice locale se asociază și cooperează în scopul organizării și gestiunii în comun a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Operarea activităților de alimentare cu apă și de canalizare la nivel regional și nu local, prezintă următoarele avantaje:

- a) Furnizarea serviciilor la nivel regional și folosind sisteme integrate duce, în timp, la reducerea risipei de apă, promovarea conservării resurselor, minimizarea investițiilor și protecția surselor de apă;

- b) Creșterea capacității de pregătire și implementare a proiectelor de investiții, precum și a capacităților de negociere a finanțării;

- c) Îmbunătățirea calității serviciilor furnizate, a relației cu clienții și a percepției acestora privind operatorii;

- d) Realizarea de economii de scară cu impact asupra eficientizării anumitor categorii de costuri: centralizarea activității de facturare și managementul financiar, managementul laboratoarelor la nivel centralizat, etc.

- e) Conducerea activității prin folosirea instrumentelor de management moderne și eficiente și reducerea implicării factorului politic în operarea activității.

Până în prezent, regionalizarea a demarat în limitele administrative ale raionului și a fost condusă de cel mai mare operator de alimentare cu apă și de canalizare din raion, care și-a extins zona de operare către alte unități administrativ-teritoriale. Ca rezultat, s-au format 8 operatori regionali (S.A. „Servicii comunale Florești”, S.A. „Apă-canal Leova”, S.A. „Apă-Termo Ceadâr-Lunga”, S.A. „Regia Apă-canal Orhei”, S.A. „Regia Apă-canal Soroca”, S.A. „Amen-Ver Hîncești”, S.A. „Apa canal Nisporeni”, S.A. „Apa-canal Cahul”), la care se adaugă operatorul din municipiul Chișinău (S.A. „Apă-canal Chișinău”). Spre exemplu, operatorul din Florești (S.A. „Servicii comunale Florești” operează în 34 localități din raioanele Florești, Șoldănești și Soroca). Autoritățile publice locale din raioanele Drochia, Edineț, Rîșcani, Fălești, Călărași, Ungheni și Criuleni au demarat procesul de regionalizare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare. Celelalte raioane se află la diferite etape de implementare a regionalizării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare”.

Pentru o bună parte din raioanele țării sunt necesare campanii de informare a autorităților publice locale privind politica națională de dezvoltare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, în scopul creării operatorilor regionali, puternici din punct de vedere tehnic și economic, capabili să implementeze proiecte mari de investiții și să îmbunătățească calitatea serviciilor acordate consumatorilor.

Sectorul alimentare cu apă și sanitație are o insuficiență a actelor normative și standarde conforme celor Uniunii Europene, inclusiv pentru sistemele mici din mediul rural. Acest sector actualmente se bazează în mare parte pe norme și reguli în construcții (NRC, SNiP și standarde de stat STAS, GOST), care au fost elaborate și aplicate în fosta Uniune Sovietică. Aceste acte sînt depășite și conduc la investiții capitale și costuri operaționale majorate, infrastructura devine supradimensionată.

Resursele de apă după cantitate și calitate influențează direct sectorul de alimentare cu apă și sanitație. Este necesar de a efectua o modelare a balanței resurselor de apă disponibile pe teritoriul Moldovei și celor transfrontaliere, care va contribui la înțelegerea eventualelor deficite de apă pentru viitoarele traiectorii de dezvoltare a sectorului, în ceea ce privește securitatea apei, fiabilitatea sezonieră a alimentării cu apă și a disponibilității acesteia, care poate fi o constrângere limitatoare.

Politicile sectorului sînt bazate pe angajamentele naționale și internaționale ale țării și necesită dezvoltarea rapidă a acestui sector. Aceste angajamente necesită elaborarea standardelor mult mai ridicate ale serviciilor de apă și sanitație. Unul din aceste standarde prezintă sistemul de reglementare economică a sectorului de alimentare cu apă și sanitație, care în din Republica Moldova este slab dezvoltat. Reglementarea economică poate fi definită ca un set de reguli, proceduri, practici, instituții, standarde și norme care stabilesc, controlează și aplică aspecte economice (tarife, standarde de servicii) ale sectorului de alimentare cu apă și sanitație, care îndeplinesc obiectivele stabilite în politica națională.

Republica Moldova a luat măsuri importante pentru dezvoltarea sistemului de management economic în sectorul dat prin adoptarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, a fost creat organul de reglementare prin Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) cu atribuțiile respective. Cu toate acestea, este necesar de a dezvolta un pachet de documente de referință pentru introducerea și crearea instrumentelor economice pentru reglementarea sectorului de alimentare cu apă, respectiv îmbunătățirea managementului serviciilor și pentru gestionarea eficientă al resurselor de apă.

2) Planificarea și dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în vederea creșterii nivelului accesului populației la servicii de calitate înaltă

Autoritățile administrației publice centrale vor identifica surse financiare pentru dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, inclusiv din bugetul de stat.

Responsabilitatea realizării investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și sanitație revine autorităților publice locale, care vor lua toate măsurile necesare pentru modernizarea, optimizarea și dezvoltarea infrastructurii locale și îmbunătățirea fiabilității furnizării și calității serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație.

Avînd în vedere capacitatea financiară redusă a acestora este necesar să se realizeze o planificare riguroasă a investițiilor pe termen mediu și lung și prin elaborarea programelor de investiții pe termen scurt și mediu, coordonate cu planurile de urbanism și amenajare a teritoriului, strategiile de dezvoltare socio-economice, în conformitate cu procesul bugetar și normativ, precum și cu obligațiile internaționale ale Republicii Moldova în domeniul alimentării cu apă și sanitației, protecției mediului, etc.

Se vor promova sistemele integrate/centralizate de alimentare cu apă și de canalizare într-o abordare rațională/regională, în scopul de a optimiza costurile de investiții și cele de operare induse de asemenea investiții. Pentru a realiza acest lucru, unitățile administrativ-teritoriale se vor grupa și vor dezvolta un program de investiții comun, pe termen lung, pentru dezvoltarea sectorului de alimentare cu apă și sanitație.

Ținta pentru perioada 2019-2023 ani este de a atinge o acoperire cu infrastructură de alimentare cu apă și de canalizare/sanitație pentru 30% din populația neconectată din zonele urbane și 20-25% din populația neconectată din zonele rurale.

3) Armonizarea legislației naționale în sectorul de alimentare cu apă și sanitație în conformitate cu standardele comunitare și angajamentele internaționale

Se vor iniția măsuri de îmbunătățire, revizuire și reglementare a cadrului legal pentru activitatea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prin introducerea unor principii europene de management, consolidarea responsabilităților autorităților publice locale și centrale în vederea asigurării unor servicii publice de calitate.

Problemele existente în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare necesită soluții urgente și elaborarea regulilor și măsurilor pentru îmbunătățirea acestora prin:

a) elaborarea și/sau revizuirea actelor normative și de reglementare pentru armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, asigurarea respectării altor obligații internaționale ale țării (inclusiv Agenda 2030 la Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 6 și Acordul de la Paris privind schimbările climatice).

b) modificări legislative în vederea implementării politicii de regionalizare a sectorului, astfel încât asociațiile unităților administrativ-teritoriale și operatorii regionali să fie constituiți, să-și poată desfășura activitatea în baza unor proceduri simple și unitare, atât din punct de vedere instituțional, cât și al modului de delegare a gestiunii serviciului și a competențelor cu care asociațiile au fost împuternicite.

c) dezvoltarea instrumentelor economice pentru gestionarea și susținerea obiectivelor documentelor de politici din sectorul alimentare cu apă și sanitație și sprijinul social acordat grupurilor vulnerabile și marginalizate de consumatori pentru a asigura accesul echitabil la apă potabilă sigură și accesibilă după preț ca drept fundamental al omului;

d) aplicarea principiilor "poluatorul plătește" și "utilizatorul plătește" pentru protejarea ecosistemelor naturale, a resurselor de apă și a sănătății publice”.

7. La capitolul V punctul 1, alineatul 7 *se completează cu o nouă literă* „efectuarea controalelor în scopul monitorizării și verificării activității operatorilor, titulari de licențe, în scopul asigurării respectării legislației existente din domeniul reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare.”

Se completează cu textul: „Reglementarea economică a sectorului de alimentare cu apă și sanitație poate fi definită ca un ansamblu de reguli, proceduri, practici, instituții, standarde și norme care stabilesc, controlează și aplică aspecte economice (tarife, standarde de servicii) ale sectorului. Întrucât sistemul de alimentare cu apă și sanitație centralizat este un monopol natural, reglementarea economică a sectorului este necesară fie prin contract (de exemplu, acorduri de parteneriat public-privat încă nefolosite), fie de către un organism de reglementare competent (adică un autor de reglementare profesională). Republica Moldova a făcut pași importanți pentru dezvoltarea sistemului de reglementare economică al sectorului prin adoptarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prin care s-a creat în 2014 Agenția Națională de Reglementare în Energică. Cu toate acestea, Instrumentele Economice de Reglementare (IER) fiabile nu sînt doar o instituție de reglementare, ci include multe alte aspecte:

- eficiența economică, adică utilizarea rațională a resurselor pentru cele mai bune rezultate;
- recuperarea costurilor, adică generarea de venituri pentru acoperirea costurilor de exploatare, administrative și de întreținere;

- deservirea egală a tuturor clienților, excluderea cazurilor de abuz de poziție într-un monopol natural;
- stabilitatea financiară, adică minimizarea fluctuațiilor cantității de venituri;
- conservarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale prin utilizarea stimulentei economice și ecologice adecvate;
- orientarea socială a serviciilor de alimentare cu apă și sanitație fără transformarea întreprinderii apă canal într-un organism de protecție socială;
- excluderea mandatelor nefondate în domeniile protecției mediului, a serviciilor publice și a sferei sociale;
- simplitate și claritate.

Pentru a obține rezultatele de mai sus, trebuie:

- să asigure gestionarea adecvată a organismului de reglementare;
- să asigure integrarea corespunzătoare a tuturor componentelor IER, coordonarea activităților acestora și comunicarea dintre acestea.”

Punctul 2 litera b) *se completează cu textul:* „Infrastructura centralizată de alimentare cu apă și de canalizare pentru zonele urbane și rurale (totalul necesar și consumul zilnic maxim de apă și volumul de deversare a apelor reziduale) va fi planificată pe baza cererii de apă obținute din rezultatele de calcul din Studiul de fezabilitate. Calculele trebuie efectuate pe baza actelor normative aprobate de autoritatea administrației publice centrale responsabilă de domeniul proiectare și construcție. Varianta optimă a soluțiilor propuse pentru dezvoltarea infrastructurii este determinată de cea mai mică valoare a costurilor și costuri reduse, luând în considerare costurile resurselor materiale, costul forței de muncă, energia electrică și combustibil și posibilitatea reducerii acestora atât în timpul construcției, cât și în timpul perioadei de funcționare. Calculul tuturor costurilor pentru crearea și funcționarea sistemelor ar trebui să se bazeze pe consecințele probabile ale impactului sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare asupra mediului și duratei de viață a infrastructurii”.

Punctul 3 *se completează cu cuvintele:* „Condiția principală pentru îmbunătățirea organizării serviciilor publice este scara eficace din punct de vedere economic a activităților operatorului, luând în considerare sursele existente de alimentare cu apă, infrastructura de alimentare cu apă și canalizare, instalațiile de sanitație și diviziunea administrativ-teritorială a țării.

În acest fel, se presupune că se vor crea companii "regionale" (intercomunale), fiecare dintre acestea furnizând/prestând servicii de alimentare cu apă și de canalizare pentru cel puțin 100 000 de locuitori. Zonele optime de servicii pentru astfel de operatori vor fi determinate ținând seama de metodologia stabilită pentru determinarea "aglomerărilor" și a zonelor sensibile corespunzătoare, precum și de faptul că, din punct de vedere istoric, în Republica Moldova, serviciile de alimentare cu apă și de canalizare sunt integrate pe verticală (adică, furnizate de același operator).

În același timp, activitățile companiilor regionale pot fi completate de operatori privați mici, care operează în cadrul modelului de parteneriat public-privat și altele.

"Regionalizarea" serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare se va desfășura în principal pe baza și cu ajutorul stimulentei economice și fiscale, cu excepția cazurilor în care "regionalizarea" este o necesitate imperioasă cauzată de prezența unei singure surse de alimentare cu apă sau a tehnologiilor specifice ale sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, sau alte motive temeinice.

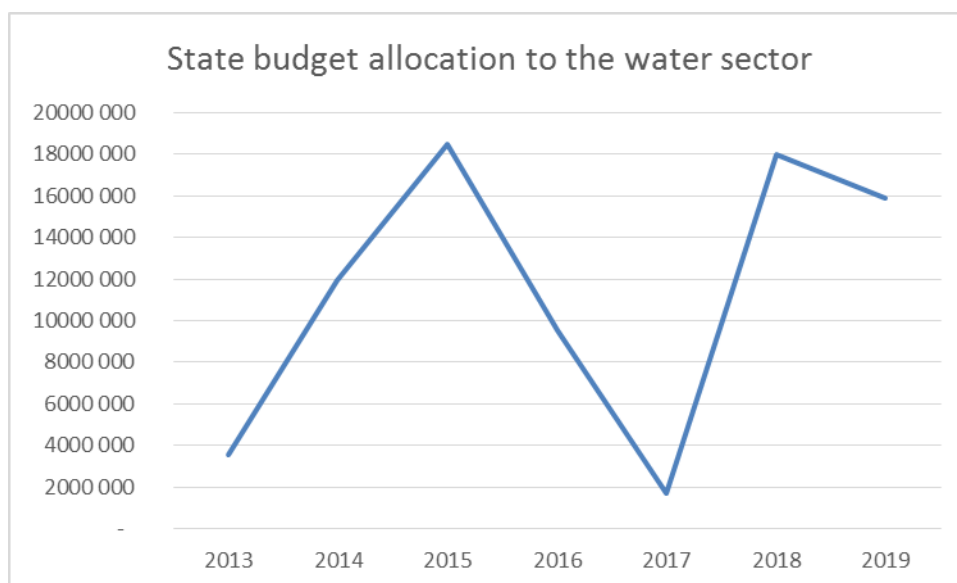
Autorități publice centrale și locale vor oferi consultanță conform competenței pentru implementarea Strategiei în scopul aplicării principiului "regionalizării", inclusiv: i) inventarierea și

evaluarea tehnică a activelor fixe; ii) înregistrarea de stat a dreptului la proprietate la aceste fonduri; iii) crearea unui cadru normativ și de reglementare pentru delegarea gestionării fondurilor fixe operatorilor serviciului de alimentare cu apă și de canalizare; (iv) pregătirea unui pachet de acte de standard pentru acești operatori, inclusiv un set de indicatori de performanță etc.

Evaluarea activităților operatorilor va fi realizată pe baza unui sistem unic de indicatori de performanță (analiza comparativă/benchmarking) stabilit la nivel național, ținând cont de practica internațională, în interesul autorităților publice, care delegă gestiunea serviciului, precum și informarea publicului, Guvernului Republicii Moldova cu privire la performanța operatorilor și a sectorului de alimentare cu apă și sanitație în general.”

8. Capitolul VI se competează cu textul „Beneficiile care derivă din furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și sanitație la nivel global reprezintă un raport cost/beneficiu de 7 la 1 dolari SUA.

Conform Raportul anual de performanță a sectorului „Servicii de suport pe aspecte strategice și tehnice” în cadrul proiectului „Consolidarea cadrului instituțional în sectorul alimentării cu apă și sanitație în Republica Moldova” (expertul SDC-ADA) nu există o sursă completă și unică de date, deoarece mai multe părți interesate participă la finanțarea sectorului. Cu toate acestea, întrucât statul garantează pînă în prezent împrumutul acordat autorităților publice locale și operatorilor de apă, bugetul statului ar trebui să reflecte acest lucru. Pentru reflectarea investițiilor, în tabelul de mai jos este luată în calcul valoarea codului 7503 „linia bugetară a apei potabile și a apelor uzate”, cu excepția transferurilor de la stat la APL și a bugetelor Agențiilor de Dezvoltare Regională alocate sectorului apei și apelor uzate.

Sursa: proiectul „Întărirea capacităților instituționale în sectorul alimentare cu apă și sanitație în Republica Moldova” (SDC-ADA).

Fondul Ecologic Național (FEN) a fost creat pentru colectarea de resurse suplimentare în vederea finanțării măsurilor de protecție a mediului și de reconstrucție a ecosistemelor. În acest sens, Guvernul are așteptări majore în privința raportului cost-eficiență cu referire la utilizarea mijloacelor Fondului și impactul acestora asupra situației ecologice din republică. În perioada anilor 2016-2018 a fost inițiată implementarea a 270 proiecte în domeniul alimentării cu apă și servicii de canalizare cu finanțare din FEN, fiind aprobată suma totală de 601.426.088 MDL. Din 270 proiecte aprobate spre finanțare, 88 proiecte fiind la etapa de finalizate fie în proces de realizare a testelor de calitate pentru darea în exploatare, iar 30 proiecte deja cu recepția finală a lucrărilor, fiind obținuți următorii indicatori:

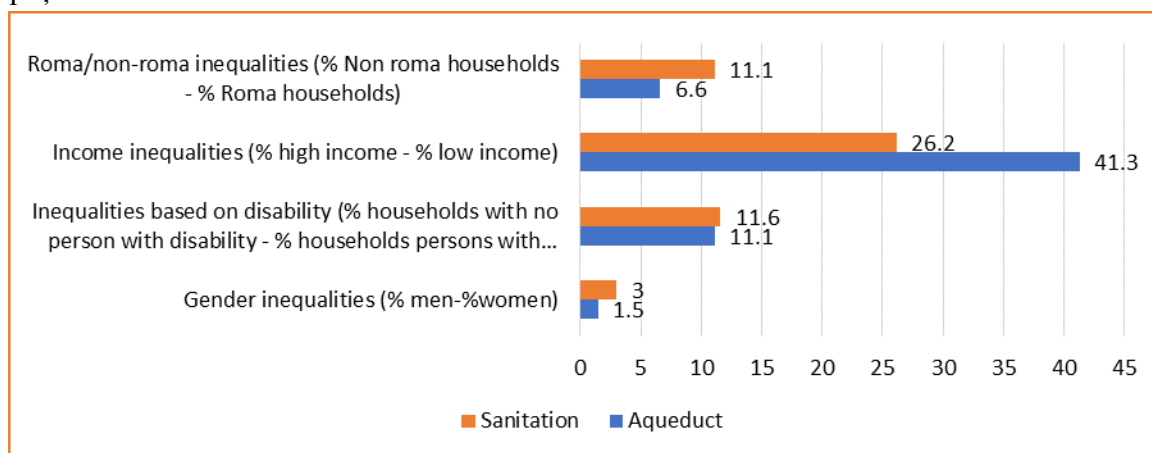
- 805 km rețele de apeduct construite;
- 230 km rețele de canalizare construite;
- 11 stații de epurare construite și date în exploatare;
- 2 stații de tratare a apei;
- 13 fântâni arteziene construite.

Din mijloacele FNDR au fost valorificate în perioada 2015-2017 180,77 mii lei.

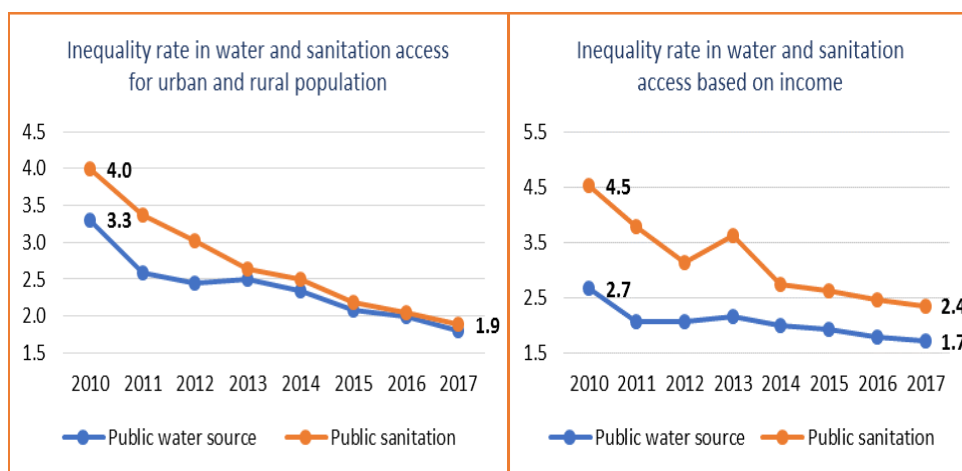
În contextul elaborării CBTM pentru anii 2020-2022 sunt planificate circa 600 milioane MDL din FEN și 290,71 milioane MDL din FNDR pentru implementarea proiectelor de alimentare cu apă și sanitație.”

9. Capitolul VIII se competează cu textul „Folosirea banilor pentru a măsura cantitatea de daune și/sau valoarea compensației necesare restabilirii resurselor de apă nu înseamnă, că o compensație financiară este suficientă. Principiul de bază al Directivei privind responsabilitatea de mediu a UE este că resursele naturale, ecosistemele și serviciile ecosistemice deteriorate trebuie să fie restaurate în natură (acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic și fezabil din punct de vedere economic). În acest context, se recomandă să se ia în considerare posibilitatea dezvoltării unui mecanism de înlocuire a practicii de aplicare a plăților pentru poluarea resurselor de apă prin evacuări de ape uzate cu depășirea limitelor admise de poluanți cu practica de compensare a impactului prin restabilirea stării inițiale a corpului de apă. Conceptul de „prejudiciu cauzat corpurilor de apă” necesită o consolidare legislativă independentă, extinzând conținutul acesteia la procesele de degradare și epuizare a resurselor de apă.

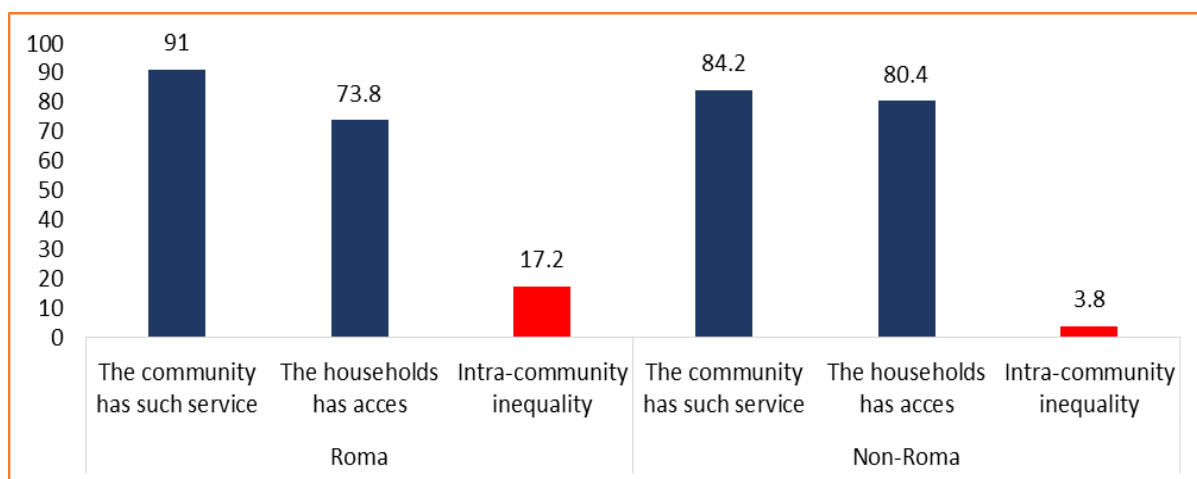
În Moldova, accesul la apă și sanitație este definit mai ales prin reședință și venituri. Gospodăriile rurale și cele mai sărace au, în medie, de două ori mai mic acces la apă și sanitație, comparativ cu gospodăriile urbane. În Moldova, majoritatea gospodăriilor sărace trăiesc în zonele rurale, iar inegalitățile de venit sunt cel mai important factor de inegalitate legat de accesul la apă și sanitație. Datele Biroului Național de Statistică, precum și datele din sondajele de opinie naționale arată că cele mai importante inegalități în ceea ce privește accesul la apă și sanitație se referă la inegalități de venit (inegalitățile de venituri ar fi mai mici, dar totuși semnificative dacă accesul la servicii ale gospodăriile sărace ar fi comparate cu gospodăria cu venituri medii/medii). Acestea sunt urmate de inegalități bazate pe dizabilitate și inegalități rome și non-rome. Inegalitățile de gen par să fie mai puțin semnificative.

Inegalitățile de acces au scăzut constant în ultimul deceniu. Acesta este în mare parte un factor al investițiilor constante în comunitățile rurale. Deoarece majoritatea gospodăriilor sărace se află în zonele rurale, inegalitatea accesului în zonele rurale a fost redusă la fel cu inegalitățile bazate pe venit.

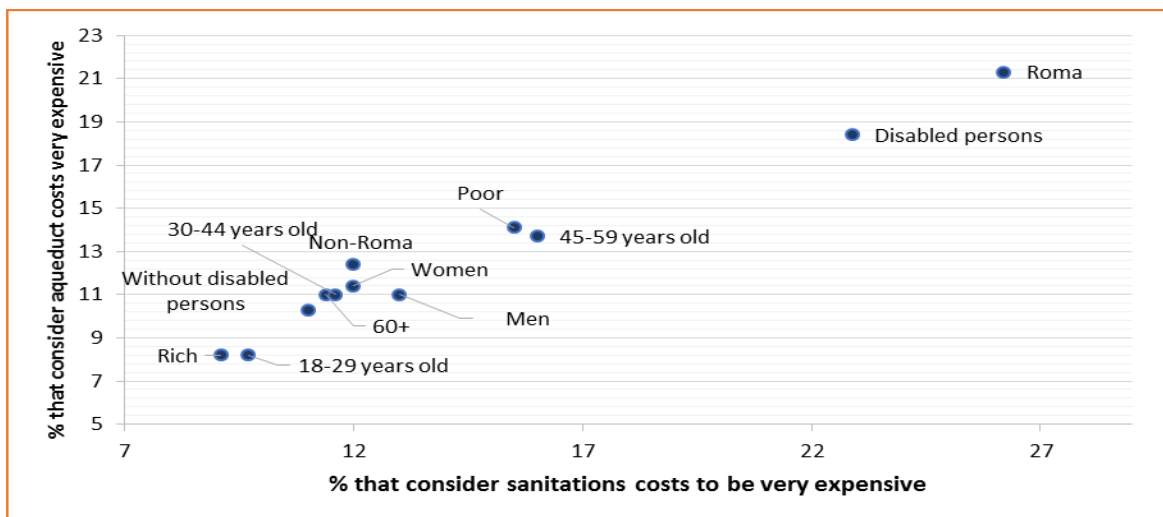

O altă caracteristică a inegalității în accesul la aceste servicii este inegalitatea intracomunitară, prezentată în figura de mai jos. Aceasta este diferența dintre procentele gospodăriilor menționând că există anumite servicii în comunitatea lor (de exemplu, un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă) și procentul gospodăriilor care au și utilizează acest serviciu. Inegalitatea intracomunitară permite să înțeleagă mai precis nivelul inegalităților, deoarece prima condiție pentru ca o gospodărie să beneficieze de un serviciu sau altul este prezența acestui serviciu în comunitate.

Source: Unequal Moldova, 2019

Inegalitățile care vizează romii derivă atât din practicile de excludere, cât și de cele discriminatorii. Circa 47% dintre romi consideră că accesul limitat la serviciile publice este cauzat de faptul că aparțin acestui grup etnic. O astfel de pondere semnificativă a percepțiilor de excludere este explicată numai din cauza existenței în practică a unor astfel de practici. Cele mai marcate inegalități sunt atestate de romii și persoanele cu dizabilități. Figura de mai jos ilustrează distanța (inegalitatea) dintre grupurile comunitare în ceea ce privește accesibilitatea financiară. Cele mai vulnerabile grupuri sunt: romii, cei cu dizabilități, cei săraci și vârsta pre-pensionare (care sunt cel mai probabil angajați în agricultura de subzistență).

10. La Capitolul IX alineatele 1, 2 *se completează cu cuvintele:*

"Această Strategie va fi pusă în aplicare în conformitate cu Planul de acțiuni prevăzut în anexa nr.2. Răspunderea pentru implementarea Strategiei se pune în sarcina instituțiilor indicate în Planul de acțiuni pentru perioada curentă, conform competențelor".

Planul de acțiuni este principalul mecanism pentru punerea în aplicare a Strategiei. Acțiunile stabilite vor atinge obiectivele specifice, iar prin termenii de realizare și indicatorii fiecărei acțiuni se va verifica gradul de implementare a acțiunilor."

**Planul de acțiuni pe perioada de 2019 -2023
pentru punerea în aplicare a Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2030)**

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obiectivul specific 1: Îmbunătățirea managementului serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație									
1.1.	Măsuri întreprinse privind creșterea gradului de conștientizare și dezvoltare a capacităților locale în sectorul apă și sanitație: - campanii de informare privind politica națională de dezvoltare a sectorului și etapele implementării acestui proces; - elaborarea setului de documente necesar întregului proces de regionalizare; - asistență metodologică acordată autorităților publice locale în procesul de regionalizare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare;	2023	MADRM în cooperare cu APL	SDC, ADA	12 seminare, campanii de informare, ghiduri	1 518	1 518		

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	- asistență metodologică acordată operatorilor regionali în vederea întăririi capacităților instituționale.								
1.2.	Elaborarea unui pachet de documente tehnice de referință pentru funcționarea și întreținerea sistemului de alimentare cu apă și canalizare: 1. Instrucțiunea privind dezinfectarea apei potabile și a apelor uzate epurate, spălarea și dezinfectarea rezervoarelor și conductelor de apă; 2. Normele de timp pentru deservirea tehnică și reparația instalațiilor de alimentare cu apă și de canalizare. Partea I „Rețelele și instalațiile de alimentare cu apă și de canalizare”;	2020	MADRM	SDC – ADA AMAC	Pachet de documente tehnice aprobat	810	810		

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	3. Normele de timp pentru lichidarea avariilor la rețelele ingineresti și echipamente; 4. Normele de consum a materialelor utilizate pentru întreținerea și repararea utilajelor și echipamentelor de AAC; 5. Normele recomandate de timp, normele de întreținere și consolidarea cu ciment a surselor necentralizate de alimentare cu apă, (puțuri de mină și puțuri tubulare, captări din izvoare); 6. Reguli privind securitatea muncii la exploatarea sistemelor AAC în Republica Moldova; 7. Instrucțiunea privind crearea de stocuri de piese de schimb, materiale și echipamente pentru înlocuirea echipamentelor deteriorate și revenirea								

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	în funcțiune a apei potabile și a sistemelor de canalizare. Norme pentru piese de schimb, materiale și echipamente pentru reparații la companiile de alimentare cu apă și canalizare. 8. Normative privind numarul de angajati ai companiilor prestatoare de servicii de alimentare cu apa si sanatatie.								
1.3.	Elaborarea studiului privind îmbunătățirea utilizării instrumentelor economice pentru gestionarea resurselor de apă și sectorului de alimentare cu apă și sanitație, care va include: 1. Elaborarea unei foi de parcurs care conține: - Identificarea și evaluarea instrumentelor economice pentru gestionarea resurselor de apă și a	2020 2021	MADRM în cooperare cu APL	EU/EUWI+ OECD	Studiul aprobat Metodologie elaborată și aprobată.	850	850		

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	infrastructurii de apă din Republica Moldova - Elaborarea de propuneri pentru îmbunătățirea utilizării instrumentelor economice și a mecanismelor de gestionare; - Constatări cheie, recomandări și sugestii pentru îmbunătățirea utilizării instrumentelor economice pentru gestionarea resurselor de apă și a infrastructurii. 2. Elaborarea Metodologiei de evaluare și aplicare a prejudiciului adus resurselor de apă în urma încălcării legislației privind apa.								

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.4.	Elaborarea planului de alimentare cu apă și de sanitație (Master Plan) pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru planificarea investițiilor pe termen lung a infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație.	2021	MADRM	Parteneri de dezvoltare	Plan elaborat și aprobat	38 000		30 000	8 000
1.5.	Monitorizarea calității apei potabile, inclusiv indicatorii de siguranță a apei, în scopul îmbunătățirii furnizării serviciului de alimentare cu apă.	permanent	MSMPS		Rapoarte periodice de monitorizare publicate				În limita bugetului existent
1.6.	Elaborarea și aprobarea noilor norme de proiectare și construcție pentru sistemele de canalizare la scară redusă (sub 2000 PE), inclusiv sanitație individuală. CP G.03.08:2020 Instalații și rețele de alimentare cu apă și canalizare. Proiectarea și construcția sistemelor exterioare de alimentare cu apă a	2020	MEI MADRM	EU (EUWI+) OECD	Norme de proiectare și construcție elaborate și aprobate	500	500		

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	localităților mici, cu un consum sub 200 m3/zi.								
1.7.	Elaborarea studiului privind diagnosticul și perspectiva securității apei prin analiza holistică a oportunităților de gestionare a apei întru valorificarea celor mai bune rezultate pentru mediu, economie și populație. Efectuarea instruirilor privind modelarea bazinelor hidrografice Moldova după modelul WEAP/Sistem de evaluare și planificare a apei.	2019 2020	MADRM	Banca Mondială	Studiul aprobat 15 specialiști instruiți	2 000	2 000		
Obiectivul specific 2: Planificarea și dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în vederea creșterii nivelului accesului populației la servicii de calitate înalt									
2.1.	Elaborarea documentatiei de proiect și construcția apeductului Chișinău - Strășeni-Călărași.	2022	MADRM în cooperare APL	KfW	Documentație de proiect elaborată și apeduct construit	320 466	320 466		

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.2.	Construcția/reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă din or. Iargara, s. Filipeni, s. Romanovca și s. Cupcui din raionul Leova.	2019	MADRM în cooperare APL	GIZ, FNDR, Consiliul raional Leova	Sistemele construite și funcționale	51 000	51 000		
2.3.	Elaborarea documentatiei de proiect si construirea infrastructurii de alimentare cu apa în raionul Cahul.	2023	MADRM în cooperare cu APL	EU/ KfW	Documentație de proiect elaborată, Km de rețele de apeduct construită	653 800	653 800		
2.4.	Construcția apeductului Cahul-Lebedenco și rețelelor de distribuție a apei în comuna Lebedenco.	2019	MADRM în cooperare cu APL	SDC	Apeduct centralizat de ap construit, Km de rețele de distribuție a apei construite.	50 000	50 000		

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.5.	Elaborarea documentației de proiect pentru apeductul Cahul, Pelinei, Găvănoasa, Alexandru Ioan Cuza, Vulcănești și rețelele de distribuție în s. Pelinei și s. Găvănoasa.	2019	MADRM în cooperare cu APL	UE/GIZ	Documentația de proiect elaborată și aprobată	6 000	6 000		
2.6.	Construcția rețelei de apeduct și distribuție în localitățile Pelinei, Gavanoasa, Alexandru Ioan Cuza raionul Cahul.	2023	MADRM în cooperare cu APL	UE/GIZ	Km de rețele de apă și de distribuție construite	57 700	57 700		
2.7.	Elaborarea documentației de proiect și construirea infrastructurii de alimentare cu apă în orașul Vulcănești	2023	MADRM în cooperare cu APL	Agenția de cooperare internațională TICA	Documentația de proiect elaborată și aprobată; Km de rețele de apă construite	96 600	96 600		
2.8.	Elaborarea documentației de proiect și construirea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare în raione Leova,	2020	MADRM în cooperare cu APL	UE/GIZ	Documentația de proiect elaborată și aprobată;	615 360	615 360		

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Cahul, Călărași, Ungheni, Drochia, Rascani, Fălești, Edineț.				Km de rețele de apă și de canalizare construite.				
2.9.	Elaborarea documentației de proiect și construirea infrastructurii de canalizare în orașul Cantemir	2023	MADRM în cooperare cu APL	ADA	Documentația de proiect elaborată și aprobată; Km de rețele de canalizare construite	115 380	115 380		
2.10.	Construcția / reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare din surse FEN	2020-2022	MADRM în cooperare APL	FEN	Număr de localități conectate la sistemele de alimentare cu apă și/sau canalizare	561,25			561,25
2.11.	Construcția / reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare din surse FNDR	2020-2022	MADRM în cooperare APL	FNDR	Număr de localități conectate la sistemele de	290,71			290,71

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					alimentare cu apă și /sau canalizare.				
2.12.	Proiectarea și construcția stației de epurare a apelor uzate în orașul Soroca.	2023	MADRM în cooperare cu APL	Parteneri de dezvoltare	Stația construită și pusă în funcțiune	120 000			120 000
2.13.	Reabilitarea stației de epurare a apelor uzate în municipiul Chișinău	2021	S.A. “Apă Canal Chișinău” Primăria municipiului Chișinău	Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare	Stație reconstruită	465 400	465 400		
Obiectivul specific 3: Armonizarea legislației naționale în sectorul de alimentare cu apă și sanitație în conformitate cu standardele comunitare și angajamentele internaționale									
3.1.	Revizuirea HG nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectarea, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de	2019	MADRM		HG aprobată				În limita bugetului existent

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	canalizare și/sau în emisarii de apă pentru localitățile urbane și rurale.								
3.2.	Revizuirea HG nr. 1063/2016 cu privire la aprobarea Programului Național pentru implementarea Protocolului privind apa și sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025.	2020	MADRM	UNECE	HG aprobată	860	860		
3.3.	Elaborarea unui program tehnic și de investiții pentru implementarea cerințelor de epurare a apelor urbane uzate.	2023	MADRM în cooperare cu APL	Parteneri de dezvoltare	Program elaborat și aprobat	1 300		1 300	
3.4.	Elaborarea metodologiei pentru identificarea și stabilirea zonelor sensibile	2019	MADRM	Parteneri de dezvoltare	Metodologie aprobată				În limita bugetului existent
3.5.	Elaborarea metodologiei de identificare a aglomerărilor	2019	MADRM	Parteneri de dezvoltare	Metodologie aprobată				În limita bugetului existent

Nr.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Costuri estimate, lei	Surse de finanțare		
						mii MDL			
						Total	Surse externe	Surse neacoperite	Bugetul public de stat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.6.	Crearea Sistemului informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor	2020	MADRM	SDC-ADA	Sistem creat	1 918,3	1 918,3		În limita bugetului existent
3.7.	Elaborarea Instrucțiunii privind elaborarea secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de Amenajare a Teritoriului Național.	2019	MADRM		Instrucțiune aprobată				În limita bugetului existent
	Total					3 491 320	2 440 060	159 300	891 960

PRIM-MINISTRU

Ion CHICU

Contrasemnează:

Ministrul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

Ion PERJU